

Előfizetési árak:

Égész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 > — >
Negyedévre · 5 > — >
Egy óra · · 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hí-
retések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Városi közgyűlés.

Pécs, 1901. okt. 21.

Csalóka őszi napsugár lopózott be a közgyűlési terembe s végigtáncolt ott a nemes Tanács tagjainak fején. Olyan csalóka volt ez a napsugár, akárcsak az a javaslat, melylyel a nemes Tanács a város jövő évi költségvetését előterjesztette kérvén, hogy a pótdadó a jövő évre két százalékkal emeltessék. Csalóka volt a polgármester azon reménye is, hogy a javaslat általánosságban elfogadtatik s hiába állt elő azzal, hogy az idő pénz és ő szívesen ad felvilágosítást a részleteknél, bizony eltörték a pálcát a költségvetés felett általánosságban is.

Azaz, hogy nem is annyira a költségvetés felett törtek pálcát, hanem a felett a gazdálkodás felett, melyet a nemes Tanács folytat s az őszinteség ama hiánya felett, hogy pótdadóemeléssel állnak elő akkor, mikor a 48% pótdadó tulajdonképpen száz percentet is kitesz már a sokféle egyéb közvetett adónemekkel! *Litke* József mondott elsősorban erős, de igazságos kritikát a Tanács eljárása felett; elítélvén az *okszertlen gazdálkodást*, az előre nem látó módot, a melyet a Tanács folytat és kárhóztatván az *erélyesség hiányát* a városi háztartás vezetésében. A polgármester a pótdadófelemelés mellett azzal védekezett, hogy hiszen 49% pótdadót már 1901-re megajánlott a közgyűlés; de ő a 48%-ból is ki birt jönni n kellett a kárhóztatás mellett. Most tulajdonképpen csak 1% az emelés. Erre pedig szükség van, mert a városok háztartásának állami rendezése el lett odázva s míg ez rendbe nem jön, addig se állhat be a tespedés kora, addig is eleget kell tennünk a már elvállalt köteleességeinknek.

Szuly János a pótdadó felemelése ellen határozott állást foglalt el. Kimutatván számbeli adatokkal, hogy *pótdadónk tényleg kilencvenhét, sőt száz percentet is kitesz*; másrészt rámutatott arra, hogy egyes tételek redukálásával a 2% pótdadó-emelést könnyen el lehet kerülni. Az ő felszólalása alapján lerontotta a Tanács javaslatának amugy se szilárd alapjait s kimutatta az *okszertlen gazdálkodást*, a kellő ellenőrzés hiányát is holmi városi építkezéseknél, melyek óriási kiadásokkal járnak.

Még *Aidinger* János sem tudott a Tanács védelmére semmit sem felhozni. Csak azért figyelmeztette őket, hogy mért nem tesznek úgy, mint ő tett. Okkal-móddal el lehet egyes tételeket osztani s a pótdadó-emelést kerülni kell, mint ő tette polgármester korában. *Záray* Károly dr. ugyan ezt az „elosztatás“-t „*elbujtatás*“-nak deklarálta, de tény az, hogy *Aidinger* is csak „*vérző szívvel*“ fogadta el a pótdadó-emelést.

Szóval kitűnt, hogy öt esztendő alatt nem tettünk semmit, csak eladósodtunk. S most tavasszal *itt lesznek a választások s a nemes Tanács most is pótdadóemeléssel mer előállani. Litke* József erre is figyelmeztetett s a polgármester rezignáltan jelentette ki, hogy levonja a konzekvenciákat. Reméljük, hogy a nemes Tanács is követni fogja őt ebben.

Különben az általános tárgyalás alapjául elfogadta a közgyűlés a költségvetést és a részletekbe is belementek. Ugy azonban, hogy a pótdadóemelés felett majd a részletes tárgyalás után határoznak.

A mi csak holnap fog megtörténni, mert ma csak tíz tételével végeztek a részletes költségvetésnek. Vagy talán még holnap sem, mert a bevételeknek még harminchat s a kiadásoknak hatvanegy tétele van hátra.

A közgyűlés tárgysorozatába fel van véve a színház bérbeadása is a költségvetésen kívül s az azzal összefüggő tárgyak mellett. Ebben is tehát a határozathozatal a folytatólagos közgyűlésre maradt, ma félelgyor végződén a közgyűlés, melynek folytatását a főispán holnap (kedd) kilenc órára tűzte ki.

*

A közgyűlés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

A közgyűlés kezdetén még gyéren ültek a városatyák a padokban; de folyton jöttek a közgyűlés alatt is, úgy, hogy mikorra a jövőévi költségvetés tárgyalására került a sor, már telve voltak a padok s érdeklődés ült az arcokon.

Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán pont kilenc órakor megnyitván a közgyűlést, felolvastatott a miniszteri leirat a király legmagasabb köszönete tárgyában a város hódolattáért.

Schönherr Mihály, városi virilis bizottsági tag elbunytaról emlékezett meg ezután a főispán, méltatva érdemeit. Indítványozta, hogy emlékéit s elhunyt feletti részvétét a köz-

gyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg s ez a gyászoló család tudomására hozassék. Ezt a közgyűlés helyesléssel fogadta.

Ezután *Oberhammer* Antal, helyettes gazdasági tanácsos bejelentette, hogy a belügyminiszter az *új vízmű* munkálatainak *Keller* József, budapesti cég részére történt közgyűlési kiadását jóváhagyta s kérte a Tanács nevében a tiszti főügyészt megbízni, hogy a vállalati szerződést nevezett céggel kösse meg. A megbízatást a közgyűlés megadván, követtezett

a polgármester jelentése.

A jelentés megemlékezik elsősorban a *királylátogatásról* s az ünnepeket előkészítő bizottságok elnökeinek és alelnökeinek köszönetet szavazni indítványozza.

Az *adminisztráció és szervezet* terén minden rendben folyt. A virilisek a jövőévi névjegyzéke érvényes lett s azt a jelentés kapcsán *Tróber* Aladár dr. főjegyző fel is olvasta. *Schönherr* Mihály elhalálása folytán a pótdadók sorából a rendes tagok sorába lépett *Szautter* Gusztáv ügyvéd, míg a pótdadók közé az ő helyébe *Präger* János helyeztetett be.

A *személyzeti* ügyekben nem állt be semmi változás. A *közegészségügy* javult; mert a halálozások száma apadt. Járványos betegségek csak szórványosan jelentkeztek. Az *állategészségügy* szintén jó volt. A szegényházban és az árvaházban a közegészségügy állapota kielégítő; bár a szegényházban sok a gyengeelméjű lakó s ezért az állami elme-gyógyintézet mielőbbi létesítése igen kívánatos.

A *közművelődés* terén öröndetes, hogy a kultuszminiszter a pécsi múzeum és képtár részére négy képet ajándékozott elsőrangú festők műveiből. A múzeum kérdését tárgyaló értekezlet e hó utolsó hetében meglesz. A városi *háztartás* menete kielégítő volt; a jövővelmek elég jól folytak be. A *gazdasági viszonyok* kielégítőek. A szüret eredménye mennyiségileg a várakozást felülmulta. A tengeri-termés is igen jó volt. A *filantropia* terén az állapotok nem változtak. Sok a segítségre szoruló, keresetnélküli család, mert a család-fők épen kenyérkeresés ürügye alatt eltávoznak Pécsről. A *közrendészeti* állapotok jók voltak; a *közüta*k szintén gondoztattak és javítottak.

A *vizkiszolgáltatás* az állandó vízhiány folytán csak közkutakkal történhetett. A hadgyakorlatok alkalmával a katonaság elszállásolása példás rendben történt s ez nagyrészen a helyettes szállásbiztos, *Trixler* Aladár érdeme, a ki buzgón és fáradhatatlanul végezte teendőit.

A polgármesteri jelentéshez *Záray* Károly dr. szólt elsőnek, kifejtvén, hogy a királyfogadtatás körül elsősorban báró *Fejérváry* Imre dr. főispánt illeti meg az érdem, ki hónapokon át buzgó lelkesültséggel fáradozott e téren. Az ő fáradhatatlanságából merített példát a városi Tanács, élén a polgármester-

A Béka-boltban

Pécs, Irgalmasok-utca 10.

Óriási nagy raktár férfi szövetekben

u. m. finom Mandarin **téli kabátoknak**, valamint **cheviott, gráci loden öltönyökre.**

Dus raktár van **női szövetekben**, *vászon, kanavász, chiffon és menyaszszonyi kelengyékben.*

Gyors és pontos kiszolgálás!

Olesó árak!

rel, a főkapitánynyal és főmérnökkel. Indítványozza tehát, hogy a köszönet és elismerés elsősorban a főispánnak, a városi Tanácsnak s a nevezett tisztviselőknek fejeztessék ki.

A közgyűlés az indítványt lelkes éljenzéssel elfogadván, *Bolgár* Kálmán az iránt tett kérdést, hogy miért nincs intézkedés a budaikülvárosi templomban a magyarnyelvű istentisztelet kizárólagos tartása iránt. A megyéspüspök hazafias elhatározással már régen beleegyezett ebbe. Mikor fogja tehát e tárgyban az illető bizottságot összehívni?!

Majorossy Imre polgármester óhajtott volna, hogyha a felszólaló e tárgyra őt jóakarattal figyelmezteti.

Közbeküldések: Ez is jóakarati!

A polgármester szerint az időből kifolytak eddig. Sok és fontos teendőt kellett elvégezni. Jogilag az ügy rendezve van, gyakorlatilag is rendezni kell s ezért a bizottságot a jövő hóban összehívja az ügy tárgyalására.

E választ úgy a felszólaló, mint a közgyűlés tudomásul vevén, *Kelemen* Mihály dr. a királylátogatás alkalmával az elszállásolási bizottság elnöke, emelkedett szólásra s megköszönve a bizottság nevében az elismerést, rámutatott arra, hogy a bizottság munkálkodásában az oroszlanrészt *Rech* György tanácsos végezte; *Tichy* Ferenc dr., első aljegyző pedig a mérhetetlen sok írásbeli munkát teljesítette buzgalommal. Kéri tehát a sikerért nevezetteknek is az elismerést és köszönetet kifejezni.

A közgyűlés ezt helyeslőleg elfogadván s a polgármesteri jelentéshez más senki hozzászólni nem óhajtván, az tudomásul vétetett.

A jövőévi költségvetés

került ekkor tárgyalásra. *Majorossy* Imre polgármester szerint az idő pénz.

Egy hang: „Azzal nem lehet fizetni“

A polgármester szerint a költségvetés ki lett nyomtatva és megküldte minden bizottsági tagnak. Tehát az idővesztegetés elkerülése céljából kérde, óhajta-e a közgyűlés, hogy általánosságban is nyilatkozzék; vagy pedig a költségvetés általánosságában a részletes tárgyalás alapjául elfogadtatván, a részleteknél adja meg a szükséges felvilágosításokat?!

Littke József elfogadja a részletes tárgyalás alapjául általánosságban a költségvetést, melyet a város főszámvevője nagy szorgalommal állított össze. De felszólal azért, mert nem helyesli az olyan gazdálkodást, mely nem a takarékoságban és a városi javak jövedelmezőségének emelésében keresi a boldogulást. Nem helyesli, hogy folyton azt hangoztatták, hogy a pótdadóhoz hozzányulni nem szabad s most ime újból felemelik. Ez a gazdálkodás nem okszerű; ez a rendszer nem őszinte, vagy ha őszinte, akkor nem előrelátó. A kedvezőtlen viszonyok folytán a pótdadót nem lehet emelni. E helyett egy két tételt kellett volna lejjebb szállítani a kiadásoknál s ezzel a pótdadóemelés mellőzve lett volna. Nem kételkedik ugyan a városi Tanács jóakarátában; de az a baj, hogy ezzel a jóakarattal nem tart lépést az erély. Erély nélkül a kiadásokat nem lehet megszorítani; nem lehet egy várost vezetni. Ez erély hiánya miatt áll még most is a rozoga városháza, s a város drága pénzen vett épületeit nem lehet felhasználni. Ez erély hiánya miatt az egyes városi épületek se bérbe nincsenek adva, se nem jövedelmeznek megfelelően. Ez erély hiánya miatt állandó a vízhiány s mégis, tessék megnézni, a bálcsi víz ezer hektoliterekben folyik ki s megy el használatlanul a Hirschfeld-sörgyárból. Szomorú mindez állapot s a javulásra nincs remény. Azért függetlenítette pedig a város közönsége a tisztviselőket anyagilag, hogy ily gondoktól meglegyen óva a tisztikar s annál jobban gondoskodjék szívvél-lélelkel a város előrehaladásáról. Még politikai téren is a békét kerestük s a város haladására való egyöntetű munkásság akadályait elhárítottuk. Ha tehát nem lesz ez másképp a jövőben, ő akkor

is ugyanezt a kritikát fogja mondani a Tanács működéséről. De cáfolják meg állításait, aggodalmait s ő szívesen beismeri bármikor, hogy kritikája szigorú volt.

Majorossy Imre polgármester szólalt fel ezután. Az ő joga lett volna először szólani általánosságban a költségvetésről. De az előtte szóló megelőzte. Pedig ő csak az iránt tett kérdést, hogy ismertesse e általánosságban a költségvetést, vagy nem? A költségvetést a legnagyobb tudással alkotta meg a főszámvevő s a legnagyobb nyilvánossággal lett az tárgyalva és közzétéve. De hát az eredmény sohse tetszik senkinek, sohse jó, ha emelni kell a pótdadót. Az 1901. évre megajánlotta a város közgyűlése ezelőtt két évvel a 49 percentes pótdadót; de ő csak 48 percentet fogadott el, mert meggyőződése volt, hogy úgy is ki lehet jönni. És ki is jöttek az előirányzat szerint. De az 1901. év teljesen átmeneti év is volt. Hiszen ekkorra ígérték a városok anyagi ügyének rendezését. Ha ez megtörtént volna, úgy helyen volnánk. Hogy pedig ellett odázza egypár évre: ez az oka, hogy háztartásunk rendbe nem jöhet. Most három évig a lepedés, a visszaesés vár ránk. Ezt el kell kerülni; a szükséges alkotások sürgősek s ezért kell emelni 2 százalékkal a pótdadót. A szükségletek 25 943 kor. többletet, a jövedelmek csak 9040 kor. szaporodást mutatnak. Tehát a többszükséglet 16.900 korona. Itt van a nyugdíjazások kérdése; az Auer-égők és a légszuszítógépek terjesztése; közbiztonság; szigetkülvárosi iskola; a rendőrkapitányok ruházata; a szőlőutak javítása; a polgári iskola házbére. Ezek mind oly terhek, melyeket mellőzni nem lehet, mert akkor visszaesünk, nemhogy előre haladnánk. *Littke* József azt veti szemére, hogy a költségvetés nem előrelátó és nem őszinte. Ő gondolkodott sokat is erről; a városháza építéséről is.

— Építeni kellene, nem gondolkodni! feleli *Littke* József,

A polgármester szerint más városokban 70–80% a pótdadó.

— Rossz példák után ne induljon! hangzik a felelet.

Öt éve vártunk a rendezés lehetőségére; a gazdasági program kivételére.

— S megint választások előtt vagyunk s nincs semmi; szól közbe *Littke* József.

A polgármester szerint a város terheinek konvertálására eddig a viszonyok nem voltak kedvezők. Van ajánlata több; kér köztöltött marsrutát, hogy melyik kell a közgyűlésnek.

— A polgármester vezessen, ne marsrutát kérjen! hangzik ismét *Littke* József ajkáról.

— Kérem, majd ebből is levonom a konzekvenciát.

Válaszolja a polgármester s szól a városháza építés elodázásáról; a vízvezeték ügyéről s végül ajánlja a költségvetést általánosságban elfogadásra.

Cirják Ignác: A szénbányákról nem nyilatkozott!

Majorossy Imre: Igen. A szénbányák! Azt elfelejtettem, pedig fontos kérdés. (Általános derűtség.) Dacára, hogy nevetni tetszik...

— Keserű nevetés! Nem nevetni; tenni kell! hangzanak a közbeküldések.

A polgármester erre előadja, hogy a bányákban ő nem szakértő. A megbízott szakértő családjában most gyász eset fordult elő s ujabban már meg is sürgette a szakvélemény előterjesztését. Tehát a Tanács mulasztást itt sem követett el.

Szuly János kijelenti, hogy a pótdadó emelését nem fogadja el. Mert ezt az emelést mellőzni lehet s a háztartás egyensúlyát még sem zavarják meg. Egyes tételekből le kell vonni s mindjárt pótolva van a két százalék. Különben is az ötven százalékos pótdadó csak papiroson annyi, valóságban van kilencvenhét százalék.

— Száz percent is! hangzik több oldalról.

A felszólaló kimutatja, hogy a Tanács ötven százalékos pótdadót javasol. Fizetünk ezenfelül vizadót 5%-ot, vízbért 20%-ot, szeméthordásért 10%-ot, utadóba 9%-ot és házbér filléradóba 3%-ot. És a házbér oly nagy, hogy 100 frt. bérből 50 frt. ha marad a gazdának.

— Azt is elviszik! mondja valaki nagy elkéséssel. Bizonyára az is háziur.

Felszólaló nem vádol senkit, de ki mondja, hogy a Tanács nem működik a legjobb gazdaként. *Mig a városi tisztviselők pótdadót nem fizetnek, addig a Tanács mindig pótdadóemeléssel fog előhozakodni.* A tisztviselőkre is ki kell vetni a pótdadót; hadd érezzék ők is, milyen teher az! Vannak tételek, melyeket ha a bevételnél felemelünk, a kiadásoknál leszállítunk: a 2% már pótolva lesz. Így felvesznek előre nem látható bevételnek ezer koronát; holott tavaly nyolcezer korona folyt be e címen. A kiadási tételeknél utal arra, hogy ötvenhét diurnista van a városi 257 működő személyzet körében. Ezek számát apasztani kell. Mulasztást követett el a Tanács *Herbert* János, gazdasági tanácsnok nyugdíjazási ügyénél is. Ha az elintézését sürgette volna, ez évi 2000 frt. megtakarítást eredményezett volna. Az épületek tatarozása is borzasztó összegekbe kerül. A belvárosi templom kupolája méregdrága; a belvárosi plébánián négy hónap óta dolgoznak csigamódrára pénzért. Az előre nem látott szükséglet minden egyes alapnál fel van véve s a kiadások végén e címen még külön 15.700 kor. szerepel. Ezeket törölni kell. A vásárdíj is törölnöd; miért fizessünk 1000 frtot, mikor a tisztviselők fizetését ép ily mellékes kiadások elkerülése végett töröltük!? Kéri a Tanácsot, vonja vissza a 2 százalékos pótdadóemelésre vonatkozó javaslatát.

Czirják Ignác a lámpási szénbányákról akar beszélni. De ez a részletekhez tartozván, a főispán kéri, hogy majd a részletes tárgyalásnál adja elő erre vonatkozó észrevételeit.

Aidinger János szintén elismeri, hogy pótdadónk csak a papiroson ötven; valóságban megvan 100% is. Öt esztendő alatt a közterhek 135 ezer forinttal növekedtek. A szükséges 2% pótdadót igenis el lehet törölni. Hivatkozik az ő polgármesterségére; akkor sohse volt ilyen nagy költségvetés. Az egyes szükségleteket el lehet — — —

— Bujtatni! segíti ki *Záray* Károly dr. a felszólalót.

El lehet oszlatni szerinte. S most már a politikai ellentétek is megszűntek; tehát a város előhaladása biztosítva van. Ebben a reményben, bár vérző szívvél, de mert másképp nem lehet, ő elfogadja a 2 százalékos pótdadóemelést; de kívánja, hogy az új éra beválják és a pótdadó többé nem hogy emeltessek, de leszállítható legyen mielőbb!

Záray Károly dr. bizottsági tag az általános vitánál kijelenti, hogy még most nem nyilatkozik az iránt, miszerint elfogadja-e a költségvetésről, vagy nem. Erre vonatkozólag majd csak a költségvetés tételenkénti tárgyalása után fog kijelentést tenni.

Bolgár Kálmán a város jövő évi költségvetésének megállapítása, illetve elfogadása körül támadt általános vitára vonatkozólag megjegyzi, hogy annak éppen úgy, mint a részletes tárgyalásnak, illetve tételenkénti vitának nincs és nem is lehet más célja, mint az előirányzás helyességének ellenőrzése, netán hibák helyreigazítása s főleg az, hogy a város költségvetése minél célszerűbben vitessek keresztül. Netán említett hibák esetén — melyek esetleg magas összegű előirányzatok, vagy a takarékoság látszólagos hiányából erednek, legkevésbé sem lehet a tanácsot felelősségre vonni, hanem e hibák oka az általános rendszerben, a közszellem és a társadalomban rejlik s azért óhajtaná, hogy úgy az általános, mint a részletes vitánál a helyes és célszerű

gazdálkodás szempontjából minél több gazdaságilag helyes, bizonyos célravezető rendszer létesítését előmozdító indítvány, illetve javaslat tétetnek. Félt azonban, hogy a honoló általános közszellemnek hódolva, a közgyűlés az idén ismét abba a hibába fog esni, hogy a költségvetést néhány hozzászólás kivételével, minden továbbiak nélkül el fogja fogadni s ebbe a hibába esik majd jövőre is, 1902. évi november hóban szintén így tesz, a hibák pedig hibák maradnak. Szerinte arra kellene törekedni, hogy a város érdekei előmozdításának vágya közszellemmé váljék, hogy intézkedések történnének arra nézve, miszerint Pécs városa ne hordjon egyedül oly terheket, melyeknek viselését más városok már régen az állammal osztják meg s nagyban hozzájárul a város legkevésbé sem rózsás anyagi viszonyainak megteremtéséhez ama sajnálatos körülmény is, hogy vagyonszámba polgáraink végintézkedéseikben mindenről megemlékeznek talán, csupán a városnak nem hagy soha senki semmit! (Egy hang: Kinek mi köze hozzá?) Igenis van közünk hozzá — folytatta Bolgár — mert a város polgárainak kötelessége lenne a város anyagi jólétéről gondoskodni, de a nálunk honoló közszellem az, hogy a város tehető polgárai még ama egyesületeket sem pártolják eléggé, melyek hivatalos lennének a város helyzetén könnyíteni, kételkednek, bizalmatlankodnak azok létjogosultságában s azt mondják: „miért törődjünk ezekkel mi, végezzék velük a város.” Azon reményben, hogy végre közszellemmé fog válni ama kötelesség tudata, hogy minden polgár tartozik szívén viselni a város érdekeit, annál inkább tartoznak azok, kik a közgyűlési teremben mint városatyák foglalnak helyet, e fontos tárgynál bizalommal tekint a közgyűlés működése elé s a költségvetést elfogadja.

Bolgár Kálmánnak helyesléssel fogadott beszéde után Majorossy Imre polgármester reflektált az általános vita során felhangzott felszólalásokra. Szuly János bizottsági tag ama megjegyzésére, hogy a tanács könnyen javasolja a pótdó telemelését, mert a városi tisztviselők nem fizetnek pótdótot, kijelenti a polgármester, hogy a felszólaló bizottsági tag tévedésben van, a mennyiben a város tisztviselői nem zárkoztak el a pótdó terheinek viselésétől, sőt a város előterjesztést tett a miniszternek az iránt, hogy a pótdóval a város tisztviselői is megterheltesse.

A városnál levő dijnokok létszámának tulságos nagyságáról szólva, kijelentette a polgármester, hogy a villany korszakában élünk, melyben a város közönsége, az ügyfelek ügyeinek gyors és pontos elintézését kívánják, ez pedig megfelelő munkaerő nélkül el nem érhető.

Majd Cirják és Bolgár bizottsági tagok felszólalásaira válaszolt még a polgármester, azután Rauch János főmérnök reflektált Szuly János bizottsági tag ama megjegyzésére, hogy a város jóléte nagyrészt a mérnöki hivatal lelkiismeretes működésétől függ. Ezt a főmérnök teljesen koncedálja, mert éppen a mérnökség hatáskörébe tartozik a költségvetés egy oly tétele, melynek számai talán nagyoknak látszanak. A költségvetésnek „középületek fenntartása” című tételére megjegyzi, hogy e címen 11 200 kor. van felvéve, de ha tekintetbe vesszük, hogy ebben az összegben benne van negyven igen rossz karban levő épület tartozása, könnyen érthető, hogy e munkálatok felemésztek az előirányzott összeget. Biztosítja a közgyűlést, hogy a költségvetés e tételének megállapításánál a mérnökség a lehető

legszigorubbán járt el, mit igazol az is, hogy minden legcsekélyebb építkezés, vagy tatarozási munkálatra árlejtést hirdetnek s mindenkor a legjutányosabb pályázó ajánlatát fogadják el.

A mi a belvárosi kupolára tett megjegyzéseket illeti, kijelenti a főmérnök, hogy az más terv szerint talán szebb lehetett volna de jobb és célszerűbb semmi esetre sem. E tárgyban különben őt most már nem érheti felelősség, amennyiben az ő általa készített tervet szakértők felülvizsgálták, jónak találták, a közgyűlés elfogadta, a kormányhatóság pedig jóváhagyta. Tervének helyességeért jótárlást vállal.

A költségvetés általános vitájától eltekintve, kizárólag a kupolára vonatkozólag kért szót Szeregy József, kanonok, ki ama kérdéssel fordult a polgármesterhez, hogy dacára egy közgyűlésileg elfogadott indítványnak, miért nem alakították a belvárosi templom tornyát a kupola arányaihoz s miért nem lett a közgyűlés eme határozata végrehajtva.

Majorossy Imre polgármester kijelentette, hogy a közgyűlés eme határozatának végre nem hajtása korántsem mulasztás s csupán csak takarékoskodás vágyának folyamánya, amennyiben az esetre, ha a templom tornyának javítása szükségessé válik, a torony újra és az említett közgyűlési határozat szerint lesz felépítve.

Általánosságban senki sem óhajtván már a költségvetéshez hozzászólani, báró Fejérváry Imre főispán kijelenti, hogy a város jövő évi költségelirányzatának általánosságban való elfogadása nem jelenti a javaslatba hozott két százalékos pótdó emelésének megszavazását, miről természetesen csak a részletes tárgyalás befejezése után lehet szó s így felteszi a kérdést, hogy a közgyűlés elfogadja-e általánosságban a költségvetést, mi annyit jelent, hogy azt jelenlegi formájában elfogadva, nem óhajta a tanácshoz pótlások eszközzése végett visszautasítani, hanem hajlandó belemenni annak részletes tárgyalásába.

Miután a közgyűlés a város jövő évi költségvetését általánosságban egyhangulag elfogadta, kezdetét vette:

a részletes tárgyalás.

A költségvetés részletes tárgyalásánál a bevétel negyedik tételéig megjegyzés nélkül fogadta el a közgyűlés a tételeket. A negyedik tételnél a szemétkihordási díjakat illetőleg a költségvetés összegével kapcsolatban elfogadták a bizottság ama javaslatát is, hogy jövőben a szemétkihordás hazi kezelése iránt tétessék intézkedés.

A földbér és tulajdonjog elismerési díjak tételénél elsőnek Horváth Antal bizottsági tag szólalt fel, ki azt javasolta, hogy a Tettyének egyes a város tulajdonát képező részei használtassanak ki, mert most több helyen az erről való gondoskodás hiánya azt eredményezi, hogy magánosok a város tulajdonát képező területre ültetnek fákat s e fák árnyékát sem meri a közönség igénybe venni, miután ezek látszólag magántulajdonok. Javaslatra oda irányul, hogy küldessék ki egy bizottság annak megállapítása végett, hogy a Tettyén mennyi oly területe van még a városnak, mely eddig tényleg értékesítve nincs.

Záray Károly dr. ugyanezen tételnél első sorban az iránt intéz kérdést a város polgármesteréhez, hogy voltaképpen mi van azal a területtel, mely a köztudatban „szedres-

kert” címmel él s mely selyemtenyészési célokra létesített?

Majorossy Imre polgármester ktjelenti, hogy a szedreskert bérbe van adva, tény azonban az, hogy selyemtenyészési célokra nem használják, mert a város területén alig akad ember, ki selyemtenyészéssel foglalkozik.

Ugyancsak Záray Károly dr. szólalt fel a tulajdonjog elismerési díjak tételénél is. Amennyiben tudomása szerint sok oly járdára nyíló szuterén ablak tulajdonos van, kik nincsenek jegyzékbe véve s így a tulajdonjog elismeréséért mit sem fizetnek. Egyben ezzel kapcsolatban rámutat arra botrányos körülményre, hogy némely házigazdák mily köztisztaság ellenes, sőt a járók kelők testi épségére is veszedelmes állapotokat teremtenek házaik előtt, mindentelét kötörmelék s egyéb szemét felhalmozásával. E felszólalás első részére vonatkozólag a polgármester kijelenti, hogy lehetséges, miszerint a jegyzékből kimaradt néhány tulajdonjog elismerési díj fizetésére kötelezett házigazda, miért is kéri a közgyűlést, utasítsa a hiány pótlására a tanácsot. A felszólalás másik része, mely a házi gazdák által teremtett köztisztaság ellenes állapotokra vonatkozik, a főkapitány hatáskörébe tartozik.

Vassary Gyula főkapitány nem óhajtott felszólalni, de miután erre provokáltak, kijelenti, hogy tudomása van a köztisztaság ellenes állapotokról, körülbelül két háromszázra tehető ama jelentések száma, melyeket hasonló tárgyban a tanácshoz intézett.

A főkapitányt eme kijelentésért lelkesen megéljenezte a közgyűlés.

A legelőadó tételénél Aidinger János bizottsági tag szólalt fel, ki nem találja e területet kellőleg értékesítve, amennyiben nagyon nagy a város mai marhaállományához. Szerinte helyesebb lenne e területet parcellázni és majorokat létesíteni ott, hogy e terület se heverjen parlagon.

Cirják Ignác szerint Pécsen nincs oly vagyons ember, ki majort tudna létesíteni s parcellázásával kárt szenvednének azok, kik tényleg tenyészettel keresik mindennapi kenyerüket s elég magas összegeket fizetnek legelő járandóság címén. Különben pedig ez a terület nem oly nagy, mint amilyennek gondolják, mert sokat elvett belőle szigeti külvárosban a huszárok lovardája, a budai külvárosban pedig a katonai gyakorlótér, azonfelül a budai külvárosi legelő egy részét ama körülmény is szinte hasznavehetlenné teszi, hogy szinte hozzáférhetlen.

E tárgyhoz hozzászóltak még: Záray Károly, Krisztián József és Horváth Antal, bizottsági tagok, majd a főispán fölszólítása folytán Rauch János főmérnök ama felvilágosítást adta, hogy a közlegelő tényleges területe ma körülbelül kétszáz holdat tesz ki s ez a város marhaállományát tekintve nem sok. Ennélfogva a közgyűlés elhatározta, hogy marad minden a régiben.

A házbérek tételénél szintén Aidinger János, bizottsági tag szólalt fel elsőnek. Szerinte a tanács javaslata odairányul, hogy a felvételt tervezett nagy városi kölcsön lebonyolításáig szó sem lehet az új városháza építéséről. Legalább ez tűnik ki a szövegezésből, a mi pedig nem áll, mert az új városháza építésének szükségessége mind egezőbbé válik, már azért is, mert a városnak tetemes károkat okoznak ama bérösszegek, melyeket hivatalos helyiségek elhelyezéseért — fizetni kénytelen.

Értesítés!

Nagyszámu igen tisztelt vevőim gyakran hangoztatott kívánságának engedve Pécsen, Siklósi-országut 44. sz. a., a „Mátyás Király” átelében nagy választéku

BUTOR-raktárt

rendeztem be. — Raktáron tartok állandóan mindennemű, főleg honi gyártmányu fa, vas és kárpitozott butorokat a legolesőbb — nagybani — eredeti gyári áron.

Kiváló tisztelettel

FRIEDMANN KÁROLY.

Littke József bizottsági tag megjegyezte ekkor, hogy ha az új városháza építésének késedelmeskedéseért mindenki tehet is szemrehányást a jelenlegi polgármesternek, de Aidinger János nem, mert erről a tárgyról már nagyban is szó volt az ő polgármesterségének idejében.

Aidinger János személyes kérdésben szólalván fel, kijelenti, hogy esze ágában sem volt Majorossy polgármesternek szemrehányást tenni, csupán az ügy minél gyorsabb elintézésére óhajtott figyelmet fordítani. A mi pedig az ő polgármesterkedése idejét illeti, ő igenis tervvel állt a közgyűlés elé s már akkor is óhajtott az új városháza építését, annak idején azonban a város célszerűbbnek látta a Heindlhoffer-féle ház megvételét.

Majorossy Imre polgármester szintén személyes kérdésben szólal fel, kijelenti, hogy Aidinger szavaiban nem látott szemrehányást, mely őt nem is érheti, miután a kivitelre az anyagiakon kívül minden készen van. Egyben köszöni Littke védelmét, mely annál inkább meglepte, miután ez oldalról csak támadásokhoz volt szokva.

Oberhammer Antal helyettes városi gazdasági tanácsnok bejelenti, hogy a napokban tartattak a városháza alatt s a Heindlhoffer-féle házban levő üzletek bérbeadására vonatkozólag árlejtést, melynél körülbelül kétezer-kétszáz korona bérösszegtöbblet mutatkozott, de ez már a házbérek tételénél várható előirányzott összegbe felvehető nem volt.

Ezután pontosan kiszámították az árlejtésen nyert bérösszegtöbbletet, melyet 2180 koronában állapítottak meg s Papp József bizottsági tag indítványára a költségvetés e tételét a fenti összeggel nagyobbítva 5980 koronában állapították meg.

A következő felszólalás a természetnyek, anyagok, butorok, eszközök, trágya és füledásból várható jövedelmek tételénél történt, melynél Záray Károly dr., bizottsági tag szólalt fel, felhíván a közgyűlés figyelmét arra, hogy ez a tétel nincs kellő magasságban előirányozva, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy szőlős gazdáink két koronát kénytelenek egy kocsis trágyaért fizetni. Véleménye szerint csak két alternatíva lehetséges, vagy nem oly nagy a trágyaanyag nálunk, mint amilyennek lenni kellene, s ez a hiányos gyűjtésben leli okát, vagy pedig — ami valószínű — a város igen olcsón ad tul a trágyan. Indítványozza ennél fogva, hogy a városi tanács vizsgálja meg ezt a körülményt s lehetőleg létesítsen egy trágya gyűjtő helyet.

Vassary Gyula rendőrőrkapitány csupán közegészségügyi szempontból szólal fel s a trágya gyűjtő-hely létesítése esetén azt minél meszebb javasolná a várostól felállíttatni.

Vidákovich György bizottsági tag kijelenti, hogy a napokban trágyaárlejtést tartottak a városnál, mely alkalommal a budai külvárosban 650 korona a szigeti külvárosban 378 koronáért kelt el az összegyűlemllett trágya, miért is a tételt ezer koronával emelni kéri.

Miután Oberhammer Antal helyettes gazdasági tanácsos helyeselte ez indítványt s maga is úgy tapasztalta, hogy a trágyaiban az idén nagyobb a kereslet, a közgyűlés e tételnek ezer koronával való emelését határozta el.

Eme közgyűlési határozatnak kihirdetése után báró Fejérváry Imre délután fél egy órakor felfüggesztette a közgyűlést, melyet holnap reggel 9 órakor folytatnak.

Zsilinszky Mihály.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1901. október 21.

Legközelebb negyven éves tanári jubileumát fogják ünnepelni Zsilinszky Mihálynak, a kultuszminiszterium fáradhatatlan, jeles államtitkárjának.

Kevés ember dolgozott, munkálkodott annyit ennyi idő alatt, mint Zsilinszky Mihály. A szorgalomnak szinte megtestesült mintaképe ő.

Nem életrajzi adatokat akarunk itt és ezuttal közölni róla. Hiszen bárki is felüti a lexikont, ott találja a biografikus adatokat és munkásságának könyvekbe fektetett statisztikáját. Hanem el akarunk egy és más érdekesebb dolgot mondani róla.

Azt mindenki tudja róla, hogy Csabán egyszerű pórshülőktől származott. Atyja már régen elhalt, de édesanyja, egyszerű tót parasztasszony, tudtommal ma is él. És édes anyját, ezt a derék, tiszteletben és serény munkában megőszült pórasszonyt a nagy karrierre jutott fiu mindenkor nemcsak a legnagyobb szeretettel, de tisztelettel veszi körül. A jó öreg asszony talán nem is tudja a maga egészében mérlegelni fia szép pályafutását, csak annyit tud róla, hogy nagy urra lett. És tudja azt, hogy bármilyen magas polcon is van az ő fia, semmiféle híres szakács által elkészített étel sem esik oly jól neki, mint az, a melyet ő süt-főz neki, ha pihenni hazatér a kisvárosi szülői lakba.

Az öreg Zsilinszky né naponként templomba jár, de különösen egy vasárnapot sem mulasztana el anélkül, hogy Isten hajlékába ne menjen. A csabaiak különben általában nagyon vallásosak.

Zsilinszky Mihály politikai karrierjét tudvalevőleg képviselői ségen kezdte. Azóta volt főispán, majd államtitkár. Meg képviselő volt az 1885-iki országos kiállítás alatt. — Addig sohasem tudta rávenni az édes anyját, hogy Budapestre jöjjön látogatóba. De ekkor elhatározta, hogy felhozza őt a fővárosba.

Az édesanyja azonban sehogysem akart beleülni az elsőosztályú kupéba, hasztalan magyarázta a fia, hogy neki ahhoz éppennyi jussa van, mint mindenkinek, a ki a jegyet megfizette.

— De én már csak a III. osztályon megyek — mondotta a szerény, okos öregasszony — ott tudom, nem fintorítja el senki az orrát, ha engem lát.

— Nohát anyóka, akkor én is a harmadikon utazom.

Ott is ültek s úgy jöttek Pestre — a kiállítást nézni.

Az öreg Zsilinszky né egyszerű fekete csabaias póröltözetben, közönséges fekete bőrpapucsban rőtta végig képviselő fiával az aszfaltos utcákat és a kiállítás díszes csarnokait. Természetesen mindenütt élénk, rokonszenves feltűnést keltettek s ujjal mutattak rájuk:

— Ott megy Zsilinszky Mihály képviselő édes anyjával.

Azóta is sok szép dolgot tud mesélni az öreg asszony a Miskáról, a ki nem restelte vele járni végig azt a sok gyönyörűségesen szép palotát.

*

Zsilinszky Mihály 13 évig tanároskodott a szarvasi ág. h. ev. főgimnáziumban. Tanítványai rajongtak érte szeretetreméltó modoráért, világos, érdekes előadásáért és jó szíveért.

Most, hogy tanári működésének 40 éves fordulója van, egykori, hálás tanítványai nagy és méltó ovációkban fogják részesíteni, mint a hogy meg is érdemli.

Hirek.

Pécs, 1901. október 21.

Napirend 1901. október 22-én.

Naptár: kedd, okt. 22. — Róm. kath.: Kordula, — Prot.: Kordula. — Görög-kel. (okt. 9.) Jakab. — Zsidó: Marchesvan 9. — Nap két 6 óra 14 perckor; nyugszik 4 óra 41 perckor. — Hold két délután 1 óra 50 perckor; nyugszik éjféltkor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelezése szerint: enyhe, száraz idő várható.

A kereskedelmi és iparkamara közülése délután 3 órakor.

Színház: »Sasok«; bohózat.

— (A pécsi katolikus kör táncestélye.) Az őszi intelligens mulatságoknak sorát a pécsi katolikus kör nyitotta meg szombaton este, a midőn a szép, az igényeknek mindenképen megfelelő saját helyiségében egy igen sikerült táncmulatságot rendezett. Szép publikum jött össze, hogy mulasson egyet, félretéve a gondokat: jó kedvvel táncoljon. Meg is volt ez. Az ifjuság igen jó hangulatban volt s jogászaink, a kik jó nagy számmal vettek részt a rendezőségben, ugyancsak kitétek magukért, s egy percre sem hagyták pihenni a hölgyeket. Hiszen ennek örülnek legjobban a hölgyek, nem törődnek azzal, bármilyen fáradtak is legyenek, csak táncolhassanak és táncoltak is egész reggel négy óráig. Az első négyest negyven pár járta. A tap alá valót Koródy Gyula szolgáltatta, a ki dicséretre méltó szorgalommal játszott. Épen e nagy szorgalmával és szerénységével kedveltette meg magát annyira a publikum előtt, hogy csaknem minden mulatságon ő játszik. — A megjelent hölgyek közül a következőket sikerült följegyezni. Asszonyok: dr. Cser Edekné, Taizs Józsefné, Dvorszky Béláné, (Pécsvárad) dr. Sey Ernőné, Radócsay Sándorné, Lechner Jánosné, özv. Pachner Ferencné, Papp Gyulané, özv. Simon Jánosné, Csathó Gyuláné (Villány) Végh Lajosné, Koszter Károlyné, Hikker Antalné, Germán Jánosné, Putzer Antalné, Schmiedt Boldizsárné, Germán Istvánné, Pilch Antalné, Kocsák Béláné, Fodor Pálné, özv. Kasza Józsefné, Horváth Antalné, Cvetkovits Lajosné, Szuly Jánosné, Neuber Zsigáné, (Bányatelep) Gebhard Antalné (Bányatelep), Orf Gáspárné, Szombathelyi Gézáné, Kölyessy Kalmánné, Zsille Ferencné, dr. Bodó Aladárné, özv. Werb Antalné stb. Leányok: Pilch Aranka, Simon Lujzika, Fodor Aranka, Pachner Angi, Lechner Paula, Cserer Marianne, Sey Vilma, Koszter nőv. Dvorszky Paula (Pécsvárad), Radócsay Etelka, Hikker Irén, Haffner nőv. Végh nőv. Schmiedt Irma, German Ilonka, Putzer Margit, Szombathelyi Irma, Kocsák Biri Neuber nőv. (Bányatelep), Gebhardt Riza (Bányatelep), Orf Paula, Dürnbacher Mariska stb.

— (Mór áldások.) Tegnap (vasárnap) ülte a pécsi egyházmegye, illetőleg az esztergomi érseki tartomány, boldog Mórnak, Pécs második püspökének ünnepét. Tegnapelőtt (szombaton) este vették kezdetüket e népszerű esti ájtatosságok és egy egész héten át tartatnak a székesegyházban, mindennap esti 6 órakor. Ez áldások egybeolvadnak az októberi rózsafüzéráldással, csupán a rózsafüzér elmondása után B. Mórhoz egy imát mondanak, s majd négy szakot énekelnek a hívek B. Mór tiszteletére irt énekből. Az ének szövegét a szent püspök rövid életrajzával, a templom kapunál osztogatják.

— (Jogász mulatság.) Jeleztük már multkorjában, hogy az idén is meglesz a szokásos őszi jogásztáncmulatság. Tegnap erre vonatkozólag jogászyűlés volt, mely elhatározta, hogy a mulatságot november 16-án tartják meg a Vigadóban. A meghívókat a legközelebb bocsájtják ki. Annyit már előre jelezhetünk, hogy az estélyen Koródy Gyula

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

fog játszani és a belépti díj személyenként három korona lesz. Családjegy három személyre 7 korona, három személyen felül 10 korona.

— **(Pótválasztás a jogakadémián.)** Szombat délután 5 órakor a jogakadémia olvasóköre megtartotta pótválasztását a tisztviselők körében, a mennyiben időközben a tisztségekről többen leköszöntek. Megválasztották alelnökeket: *Tolvéth János* IV. éves joghallgatót, segédkönyvtárosnak: ifj. *Szwarc Gábor* II. éves joghallgatót, háznagynak: *SeyErnö* II. éves j. h., segédháznagynak: *Tripammer Ernő* első éves j. h. és választmányi tagnak ifj. *Szwarc Gábor* helyére *Fischer Miklóst*.

— **(Elhalt gyáros.)** Társadalmunk egyik közismert alakja *Rueprecht István* hunyt el tegnap hajnali négy órakor hosszas szenvedés után. Városunkban ugyszólván mindenki ismerte s mindenütt, a hol megfordult, szerették. A »Rueprecht Testvérek« gépgyáros cég beltagja volt s a gyár technikai részét vezette. Betegsége sokáig gyötörte, egész nyáron át szőlőben üdült, míg végre tegnap a halál megszábadította a szenvedéstől. Benne a város gyászol, ki tagja volt a Nemzeti Kaszinónak, a Polgári Kaszinónak, s még több egyesületnek. A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: »*Rueprecht* Kristóf János, mint atya, id. *Rueprecht* Nándor mint testvér, *Rueprecht* Nándorné, szül. *Bertics Paula*, mint sógornő, ifj. *Rueprecht* Nándor, mint testvérgyermek a maguk, valamint az igen széleskörű rokonság nevében is fájdalommal tudatják a szeretett és felejthetetlen gyermek, testvér, sógor, nagybátya, illetőleg rokonnak, *Rueprecht* István gyárosnak, a »Rueprecht Testvérek« cég beltagjának f. évi október hó 20. án reggel négy órakor hosszas szenvedés után életének 39-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. évi október hó 21-én délután 4 órakor fognak Vár tér 11. számú gyászházból a budai külvárosi közsirkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Pécsen, 1901. október hó 20-án. Áldva legyen emléke!« — Temetése ma délután óriási részvét mellett ment végbe, melyen városunk polgársága, a »Veterán egyesület« zenekarával, a »Munkás egyesület« gyászfátyolos lobogóval, a »Pécsi Polgári Daloskör« testületileg jelent meg és utóbbi a halott fölött gyászdalt énekelt.

— **(Katonai utóállítás.)** Ma reggel nyolc órakor a Scholz sörgyárban katonai utóállítás volt, a melyen polgári részről *Kocsits Kamill* vármegyei főjegyző volt az elnök. Polgári részről orvos volt: *Trixler Rezső* járásorvos. A közös hadsereg részéről megjelentek *Durália Pál* őrnagy, mint elnök és *Scholcz István* ezredorvos, a honvédség részéről *Horváth István* őrnagy és *Biró Imre* ezredorvos. Utóállításra jelentkezett hat hadköteles és 16 apa, kiknek nagyobb részét munkaképtelennek nyilvánították.

— **(Erdőőri szakvizsgák.)** Szombat délután fejeződtek be az erdőőri szakvizsgák, a melyeknek elnöke *Halász Géza* kir. erdőfelügyelő volt. Mint vizsgálóbizottsági tagok szerepeltek: *Lumnitzer Béla* főerdész, a pécsi erdőhivatal főnöke és *Pál Tanás*, a kaposvári erdőhivatal főnöke. A vizsgára huszonnyolcan jelentkeztek, kik valamennyien letéve az írásbeli részt, e héten tettek szóbelit. Közülök egy kitüntetéssel vizsgázott, hárman jól és huszonegyen kielégítően. — Hárman meg nem felelvén a vizsgálatnak, elbuktak.

— **(Papszentelés.)** Vasárnap reggel 7 órakor szentelte föl *Hetyey Sámuel* megyéspüspök a székesegyházban áldozópapokká *Fekete Antal* és *Vajdits Károly* végzett teológusokat. *Fekete Antal* ma reggel tartotta meg az első miséjét a ferencrendiek templomában.

— **(Jelentés a vízről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: okt. hó 20. án reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000, az ellentartóban 535 kb. víz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 755 köbméternek találtatott. Folyó hó 21. én a víztartóban 1000, az ellentartóban 755 köbméter víz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 750 köbméternek találtatott.

— **(Elhunyt plébános.)** Tegnap délután a pécsi közpórházban hosszú szenvedés után meghalt a szajki plébános, *Valdfogel Károly*, kinek tetemét ma este polgár mesteri engedéllyel Szajkra szállították.

— **(Kirabolt cipésműhely.)** A sors — melynek utai beláthatlanok — gyakran nemcsak egyes embereket, hanem bizonyos helyeket is kiválaszt magának arra, hogy fatálissá tegye őket s bármiként is védekezzenek ellene az ember, szinte bizonyosra vehető, hogy az ilyen helyeken baleset éri az embert. A sors eme fatálissá tett helyei közül való a Klimó-utcának egy keskeny kis boltja, mely oly szerényen húzódik meg piszkosan barna boltjával a falban, hogy alig venni észre. — Ebben a boltban néhány hónappal ezelőtt kegyetlen rablógyilkosság történt, mely alkalommal egy szegény, öreg kofaasszonyt — a szigetkülváros »Kató néni« jét verte agyon a veje hét krajcár miatt. Ezt a vértelenséget a kis boltocskát nyolc-tíz hét előtt *Pozsgay József*, egy cipész bérelte ki, ki nehéz küzdelem árán végre annyira tudta vinni, hogy magának boltot nyisson s most aztán az elmúlt éjjel ezt a cipésműhelyt feltörték s a kész munkának szánt nagy állványon kívül mindent elvittek az eddig még ismeretlen tettesek, kik oly alaposan végezték munkájukat, hogy a nyers anyag, kész munka és szerszámokon kívül még az obligát háromlabu székot, sőt egy rozoga bőrzártató vödört is elvittek. A tettesek a bolt helyiség külső faajtáján volt s kulccsal csak nehezen nyitható *Wertheim* lakatot szétverték, a belső ajtó ablakait szabályszerűen kivágták s hogy mennyi idejük volt a betörőknek munkájukhoz, bizonyítja az is, hogy az összes holmit ezen az ablakrészen át hordták el. Kétségtelenül jellemző ez a história a mi közbiztonsági viszonyainkra, ha tekintetbe vesszük, hogy ugyszólván a ferenciek-utcája sarkán, ott, a hol papiroson egy állandó őrszem áll, ráérnek egy cipészüzletet feltörni, az utolsó szögig kirabolni a nélkül, hogy ez az állítólagos rendőrszem megzavarja őket oly munkában, melynek végrehajtásához legalább is másfél óra szükséges. Elvégre koncedáljuk, hogy kevés a rendőrség, de valahova csak jut belőlük, s így nem képzelhető más, minthogy ezek a rendőrszemek s őrszáratok vagy alusznak, vagy pedig fontosabb kötelességüknek tartják a kocsmában bevárni, míg néhány részeg ember összevesz egymással, mint a polgárok vagyonbiztonságára felügyelni.

— **(Ujgyámpénztári könyvvivő.)** Tolnavármegye főispánja az öngyilkossá lett sikkasztó *Antal Ferenc* halálával megüresedett gyámpénztári könyvvivői állásra *Rácz József* alszámvevőt nevezte ki. *Rácz József* 12 évi állami és megyei szolgálat alatt tanúsított ügybuzgóságával érdemelte ki előléptetését.

— **(Halálozás.)** *Vugrencsits Lajos* f. hó 21-én hajnali egy órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után életének 38-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemét 22-én (kedden) délután 4 órakor szentelik be Sándor-utca 11. számú gyászházban, a honnan a budai külvárosi temetőben temetik el. A gyászmise 23-án reggel félnyolc órakor lesz az Ágoston-téri templomban.

— **(Eltoloncolt szerbek.)** A kácsfalusi csendőrség járőre Kácsfaluban egy 22 főből álló, majmokat mutogató szerbiai illetőségű karavánra bukkanván, ezt — mivel ha-

tósági engedélye nem volt — Kácsfalú községhezába kísérte. Az éppen jelen volt főszolgabíró fölülhívta a járőrt, hogy az említett karavánt a járás határáig kísérje, a mit ez Bolmányon át meg is tett.

— **(Gyilkossági kísérlet.)** *Szücs János* és *Papp József* együtt boroztak szőlőfalujok, Berkesd kocsmájában. Borozás közben azonban összeveszvéen egymással, *Szücs* nagydühösen eltávozott a kocsmából. Később — 10 óra körül — *Papp József* is hazafelé indult. Utközben azonban egyszerre lövést hall s a golyó horzsolta is fejének jobb oldalát. *Papp* azt állítja, hogy *Szücs* volt a tettes, aki boszúból az utcán megleste őt és ölési szándékkal lőtt reá. Mivel számos gyanúok szólnak *Szücs* ellen, a csendőrség letartóztatta s a pécsváradi kir. járásbíróshoz kísérte őt.

— **(Tüzesetek.)** Dályokon kigyuladt *Balázs Jaksának* a háza udvarán felhalmozott szalmakazalja, mely el is hamvadt. A kár 88 korona. A szalma nem volt biztosítva. A tűz keletkezésének oka gondatlanság. — Kácsfaluban kigyuladt *Terzics Zakariás* udvarán a szin szalmateteje; innen a lángok átcsaptak a közelben levő lakóházra, nemsokára pedig lángban állott még egy ház és három melléképület. Az említett épületeken kívül elégett sok gazdasági eszköz, élelmiszer, butor, gabona, takarmány és 67 darab baromfi. Az összes kár 2682 kor., a miből semmi sem volt biztosítva. A tűz gyújtogatásból eredt; a gyújtogatás gyanúja *Szalaias Mladenné* ellen irányul, ki előzőleg megfenyegette *Terzics* és szomszédjait, hogy kipörköli őket; a gyanút megerősíti az a körülmény is, hogy *Szalaiasné* megszökött. Időközben azonban a csendőrség elfogta. — Nagy kárt okozó tűz volt *Baranyaváron*. Ugyanis a főhercegi uradalmi erdőtiszt lakhoz tartozó jégverem teteje kigyuladván, a lángok átcsaptak az istálló tetőzetére is, mely a *Dunst Károly* erdőtiszt tulajdonát képező nagymennyiségű szénával, szalmával és több apró gazdasági eszközzel együtt elhamvadt; bennégett három tehén is. Az összes kár 1400 kor. A tűz gondatlanságból eredt olyképen, hogy az erdőtiszt kocsisa és nőcselédje a jégveremben égő gyufát dobtak el, melytől az ott heverő száraz szalma ettől a jégverem tetőzete meggyuladt. — A minap ismeretlen okból kigyuladt és elégett *Karancson* a *Varga Ferenc* házában összerakott 120 kocsihoz való buzaszalma 72 kor. értékben. — Ugyanabban az időben elégett *Lipován* *Lacsanin Bogolyub* szérűskertjében 90 kor. értékű szalma. A tűz a gazda gondatlanságából eredt, ki a a kazalhoz közel, égő cigarettavéget dobott el.

— **(Gazdasági cselédek összeírása.)** Minden munkaadó minden egyes gazdasági cseléd után évenként 120 fillért köteles a segélypénztár javára a községi előjáróság után megfizetni. E hozzájárulási díj alapjául szolgál a munkaadók és cselédek összeírása, mely az általános adóösszeírással együttesen házról-házra hivatalból foganatosítandó. — A földmivelésügyi miniszter az összeírás mielőbbi foganatosítására legújabb leiratával hívta fel a vármegyéket alispánjait, tájékoztatásul közölve a következőket: Ha egy gazdasági cseléd mellesken a háztartásban is teljesít munkát, az összeírásba felveendő. A »gazdaság« kifejezés alatt nemcsak a mezőgazdaság, hanem az őstermelés és gazdasági mellékiparok minden ága értendő. — A cseléd — gazdasági cselédi mivoltának eldöntésénél — a gazda főfoglalkozása közömbös. — Figyelmeztet továbbá a miniszter, hogy az összeíró közegeknek figyelniük kell arra, miszerint a gazdasági cselédek valamennyien fölívétessenek az összeírásba, nehogy a közegek mulasztása miatt

bárki is megfosztassék a segélypénztár segélyétől.

— **(Ebharapás.)** *Baumann* Ádám maissi lakos kutyája a gazda János nevű 2 és $\frac{3}{4}$ éves fiacskáját megharapta. Az eb elűnt. A mohácsi járási főszolgabíró elreudelte a megmárt gyermeknek körorvos által való megvizsgálását s a körülményekhez képest a budapesti Pasteur-intézetbe való szállítását; továbbá a megszökött eb kézrekerítését.

— **(Országos vásár.)** Ma (hétfőn) Vörösmarton országos vásár van. Ezt a vásárt Alsóbaranya lakosságán kívül Zomborból s a közeli bácskai községekből sokan szokták részint mint eladók, részint mint vevők meglátogatni.

— **(Vérezgés az országuton.)**

Pécsi István mohácsi fuvaros Pécsre, illetve a Pécs határában levő szénbányába iparkodott, hogy onnan egy mohácsi kovács számára szénét vigyen. Tizenkét éves fiát is elvitte magával s azt a kocsi hátsó részébe fölrakott szénára ültette. Közel a bácsfai pusztához egy előtte lassan cammogó kocsit balról ki akart kerülni, de ezt a gazdája az uton körörsztrbe állította s így nem vágathatott elébe. Ismét lassan ment tehát. Később újra megkísérelte a még mindig előtte haladó kocsinak bal felől való kerülését, de az az uton újra körörsztrbe került. Erre Pécsi jobbra tért ki és teljes erővel hajtotta lovait, csak hogy elébe kerülhessen az öt bosszantó kocsizónak; ezek — számra nézve ketten — leugráltak a kocsiról, hogy Pécsit elverjék. De mielőtt ezt teheték volna, szemközt jöttek lancsuki fuvarosok, akik *Prezlmayr* Alajos részére dohányt hoztak Pécsről a kincstári-raktárból; a rakoncátlankodó ismeretlenek attól tartva, hogy a lancsuki fuvarosok segítségére jönnek Pécsinek, saját kocsijukhoz futottak és kivették a löcsöket, hogy ezekkel elverjék Pécsit. Ez látván a veszedelmet, a lovak közé csapott és tovább hajtott az országuton. Egyszere azonban a lancsuki fuvarosoktól származó kiáltást hall maga mögött, hogy fiát agyonverték és ez leesett a kocsiról. Megállott tehát, fölzedte fiát, kinek koponyája be volt zúzva: az egyik ismeretlen kocsis vágta meg löcscsel. A sérülés életveszélyes s a kezelő orvosnak az a véleménye, hogy ha a fiu meg is gyógyul, elméjének épségét nem nyeri vissza. A mohácsi járási főszolgabíró fölhitva a helybeli csendőrőrsöt a tettesek kinyomozására.

— **(Villamvilágításhoz)** a legszebb függő csillárok, állólámpák teljesen felszerelve igen olcsó árért és igen nagy választékban; továbbá kitűnő minőségű körte alakú izzólámpák drbja 60 fillérért *Schönwald* Imre villamvilágítási osztályában. (Király-főutca, a hatyru épületben) kaphatók.

— **(Reformátusok ügyei.)** A dunamelléki ev. ref. egyházkerület most tartja konventjét Budapesten. A konventen *Szász* Károly püspök által előterjesztett jelentésből közöljük a következőket: Az alsó baranya-bácsi egyházmegyéhez tartoznak a horvát ref. egyházak is, melyek óriási nehézségekkel küzdenek. Nagyobb segélyt kellene számukra kiutalni. Reméli a püspök, hogy ez nem is fog eimradni a konvent részéről. Megnyugvással tapasztalta, hogy a felső-baranyai egyházmegyében történt zavarok s nagymérvű áttérések megszűntek. A külső somogyi egyházmegye beléletében semminemű zavart okozó esemény nem fordult elő. A tolnai egyházmegyében sajnos, közigazgatásilag kell az egyházi díjakat beszédeni. Remélhetőleg azonban itt is javulás fog mutatkozni. A gyönki gimnázium 5000 korona államsegélylyel működött.

Idegenek Pécsen.

— Október 19. és 20-án. —

Arany-hajó-szálló. Zuber József, utazó, Auszig. — Vogl Maxmillán, utazó, Bécs. — Fischer Miksa, utazó, Bécs. — Lovag Allram, honvéd-huszár alezre-des, Keszthely.

Vadember-szálló. Kulesman János, hivatalnok, Tuhnavács. — Löwenfeld J. vendéglős, Vaiszló. — Baer Sándor, százados, Zalaegerszeg. — Parrag Béla, ügyvéd, Tamási.

Mátyás király-szálló. Kalmár Ferenc és neje, utazó, Bpest. — Tóth Ferenc, kereskedő, Mezőtúr.

Nádor-szálló. Erneszt Jenő, gyáros, Bécs. — Schwarz Ferenc, utazó, Bécs.

Művészet, irodalom.

A Sasok.

(Bemutató előadás.)

A jókedvű, vig ötletes társszerzők *Guthi* Soma és *Rákosi* Viktor legújabb darabja. „A Sasok” került szombaton nálunk bemutatásra, a mely rövid idő alatt meglehetősen szenzációt keltett. Hogy minőt, sokan tudják!

A szerzők tavaly a fővárosi privát-színházakban kacérokodtak egy ötletes vigjátékkal, „A tartalékos” férjvel, a mely meglehetősen elismerést aratott és a szerzőket egy újabb vigjáték írására buzdította és így született meg a föld színéhez közel repdeső: Sasok. E darabot a budapesti nemzeti színház deszkáira juttatták, hogy a jeles művész-gárda arasson diadalt a darabnak. A Nemzeti Színház el is fogadta s most a közönség kettőzött érdeklődéssel nézett a bemutató elé. Hogyne, hiszen nem könnyű a Nemzeti Színházhoz beférkőzni.

Hancm nagy csalódás érte a publikumot. Mi is csak úgy vagyunk. Valami finom, szellemes vigjátékot hittünk benne, s a valószínűség határain nagyon tulmenő bohóságot kaptunk. A vigjátéknak nevetséges jellemekből, vagy szükségszerűségből nevetséges világitásba kerülő alakokból kell állania. Még a leggroteszkebb alakban is kell, hogy emberre ismerjünk. Nem abban áll a vigjátéki menet, hogy tüskön-bokron keresztül törtet a szerző, csak hogy nevetségest hozzon létre. Mulatságos alakoknak kell lenni, de olyanoknak, a kik azt magukról nem tudják. Na pedig a Sasok mulatságos alakjai jól tudják magukról. Forrai Gábor a műépítész az első fölvo-rás negyedik jelenetében a detektivre vonatkozólag félre sugja: Nem csinosabb, mint én, s határozottan ostobább képe van.

Hát milyen az a még ostobább kép, mikor neki is rémséges ostoba képe van, de ostoba is igazánban. Az egész, összehordott szépséges társaság csupa ostobaságból áll. Valóságilag sportot űz a két szerző a butasággal. Micsoda gondolat, hogy egy intelligens ember, mint Forrai, beismeri magának, hogy ő nagyon ostoba! Forrai Gábor, egy építész mérnök, azzal dicsekszik, hogy ostoba. Hát valóban remek alak! Ő maga buta, s akkor még elmegy a műgyetemre és ott kiválogatja magának a legbutább technikust: *Bukits* Juliánt! Ezt a buta, együgyű alakot föl fogadja Forrai rajzolójának és megbizsa, hogy őrizze a feleségét. A detektív, a kit föl fogad, szintén buta. Ilyen buta kompániára bízzák a szerzők a cselekvényt. Ezek viszik odább a mesét.

A Sas fiuk valóban különös dzsentrí sarjak. Otthon ők végzik el a házi teendőket tisztogatnak, vasalnak, főznek. Nagyon szerencsétlen ötlet. Valóságos abszurdum. Hol láttak valaha a szerző urak ilyen magyar ficsurokat. Elfelejtették, hogy a magyar fajban sokkal nagyobb a büszkeség, semhogy ilyen szolgálai munkát végezzenek. Inkább egészen eladósodnak, mintsem olyan dolgokat miveljenek, mit a szerzők velük csináltatnak. Ez az ő saját ideájuk. Nem hiheti el az ember, hogy dzsentrí fiuk otthon kávét pörköljenek és aztán megfőzzék, meghogy otthon gulyást főzzenek és a gallért maguk vasalják. Ez telje-

sen a hihetőség rovására megy. A vigjáték írónak nem szabad abszurdumokkal a közönséget megnevetetni.

Aztán mire való, olyan nagy költők, mint pl. *Petőfi* verseit olyan butáknak (*Bukics*) szájára adni. Azért, hogy a publikum nevesse rajta?!

A darab alapeszméje: a féltékeny ember addig gyanusítja, addig gyötri az ártatlan feleséget, míg keresztülviszi azt, a mivel hosszú ideig maga vádolta: belekergeti a házasságtörésbe. Mikor elérte azt, a mit méltán megérdemelt, megnyugszik és nem féltékenykedik többé. Ez igen egészséges vigjátéki gondolat, mert a mindennapi élet elég példával igazolja, hogy a zaklató féltékenység gyakran jár ilyen fordulattal. Hanem a keresztülviteléhez tapintatosság kell. Ne lássunk csak ugyszólván butákat a darabban.

Hanem azért nevetni lehet benne eleget. De nem az egészséges vicceknek nevet az ember, hanem a förtelmes butaságoknak.

A szép számú publikum elég jó hangulatban nézte végig az előadást. Jókat mulatott, mert színészeink nagyon kedvesek és buzgók voltak. Sikerült alakítást nyújtott *Szilágyi* Aladár a féltékeny férj szerepében. Jól adta a féltékenységet, mely utóbb szarvakat rakott homlokára, a mitől pedig nagyon félt. Hűséges feleségét, *Thuryné Csige* Böske játszotta telve kedvességgel. *Nádassy* adta *Bukits* Juliánt, a legbutább technikust. S mondhatjuk, remek alakítást nyújtott e szerepben. A közönség nem győzött eleget kacagni, hogy azt a butaságot milyen természetességgel, hűséggel alakította. Szinte magunk előtt láttuk azt a szerencsétlen alakot, a kit egy vigjátéknak ugyszólván főalakjává tettek. *Thury* Elemér és *Pesti* Károly a Sas testvéreket, a takarékos és gazdálkodó dzsentrí fiukat játszották dicsérettel. A könnyelmű Barnabást, a ki öcscsétől arany markolatú kardot lop, hogy zálogba tegye és még a zálogcédulát is eladja: *Vágó* Béla adta ragyogó humorral és kedvességgel. Jó alakításán a közönség jót mulatott. Maxi fiut, a ki beáll önkéntes groomnak a Sas testvérekhez, a kis *Pásstor* Janika adta páratlan merészséggel, bátran és ügyesen. Még jó színész lehet belőle egykor. A többi mellékszereplő is mindenképp odahatott, hogy a közönség mulasson és máskor is szép házat vonzzon a darab. Mondhatjuk, ha a színházba járó közönség egy jó nevető estét akar magának szerezni, ne mulassza el a darabot megnézni. (o. p.)

○ **Vasárnapi előadások.** Tegnap délután *Hervé* négy felvonásos operettje, a *Nebántsvirág* ment zsufolt ház előtt, úgy, hogy egyetlen egyetlen üres hely sem volt. A délutáni előadásokat a pécsi közönség igen szorgalmasan látogatja, csak az estiekre is menne el oly számban. Deniset *Kapossi* Józsa játszotta tetve vigsággal, *Pesti* Károly jó zene professzort és zene költőt mutatott be *Celesztin* szerepében. *Kozma* is jó hangulatnál volt. Valamennyien kedvvel játszottak, úgyhogy a közönség igen kellemesen töltötte el a délutánt a színházban.

Este *Tóth* Ede három felvonásos *Tolonca* ment közepes ház előtt. Színészeink mindent megtettek, hogy jó előadást produkáljanak, hanem tudja Isten, a publikum nem tudott fölmelegedni. Többet kíván már mai nap. Több mozgalmasságot, nagyobb életet akar látni színpadon. Megható *Angyal* Lízka (*Szirmay* Olga) sorsa, de hiányzik még belőle a népben levő drámai erő, a mely a végletekre tudja ragadni. Igaz, *Szirmay* maga sem adta tökéletesen, bánatos volt, de nem tudott meghatni. *Mezey* elég jól adta *Miklóst*. *Mravcsák* szerepében *Vágó* Béla szintén jól játszott. A többiek is nagyjából odaszólván működtek.

(o. p.)

Folyó szám 23. Idénybérlet 23 Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, október 22-én:

A sasok.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Forray Gábor műépítész	Szilágyi A.
Lenke, a neje	T. Csige Böske
Sas Ferenc	Thury Elemér
Sas Viktor	Pesti K.
Sas Barnabás	Vágó Béla
Bukics Julián, rajzoló	Nádasy József
Lóla, színésziskolai növendék	Csige Ilonka
Tüskés	Fekete L.
Lányi	Molnár Gyula

Holnap, szerdán, október 23-án:

Három pár cipő.

Berg A. életképe.

Gsütörtökön »Bolond«,
Pénteken »Daniseffek«,
Szombaton »Zsidónő«.

Közgazdaság.

□ A Dunagőzhajózási társaság bevételei szeptember 1-től 30-ig 1.630.256 koronát tettek ki a tavalyi 1.836.852 koronával szemben. A hajózás kezdetétől augusztus végéig a társaság bevett 9.900.323 koronát, vagyis 243.864 koronával többet, mint az előző évben. A mohács—pécsi vasúton a bevételek szeptember 1-től 30-ig 130.291 (—3.895) koronát tettek; január 1-től szept. végéig 1, pedig 077.536 (+ 30.583) koronát.

TÁVIRATOK.

— A király Budapesten.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma reggel hat órakor Gödöllőről Budapestre érkezett. A pályaudvaron hivatalos fogadtatás nem volt. A király egyenesen budavári palotájába hajtatott, hol tíz órakor általános kihallgatás volt. A tisztelgők sorát a hercegprimás nyitotta meg. Délután három órakor a király visszautazott Gödöllőre.

— **Református egyházkerület ülései.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagynyedről sürgönyzik, hogy az erdélyi református egyházkerület jövő évi költségvetése újabb átdolgozásban 26.000 kor. hiányt mutat.

A dunamelleki ev. ref. egyházkerület ma folytatta közgyűlését Szász Károly püspök és Szilassy miniszteri tanácsos, világi elnök elnöklésével. A közgyűlésen megjelentek: Hegedűs Sándor, Tisza Kálmán, Degenfeld Lajos gróf. Targyaltak és jóváhagyták a jogi és gazdasági bizottság jelentéseit.

— **Központi választmányok okulására.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A belügyminiszter utasítására a brassói alispán Hiemes Ferenc polgármester, központi választmányi elnök ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. — Hertel Gusztáv váci aljegyzőt központi választmányi jegyzői állásától felfüggesztették.

Mindkét intézkedésre a választói névjegyzékek összeállításánál elkövetett mulasztások szolgáltattak okot.

— **Pótválasztások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vágvecsen Emmer Kornél szabadelvűpárti és Horváth Dezső néppárti között ma reggel kezdődött a pótválasztás s a szavazás rendben folyik. A pártok látszólag egyenlően erősek. Tíz óráig Emmernek 98, Horváthnak 113 szavazata volt. — A mezőkövesdi pótválasztásnál délelőtt 11 óráig Brezovay László szabadelvűpártinak 437, Kálmán Károly néppártinak 282 szavazata volt, A választás rendben folyik.

— **Bucsu a Terézvárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Terézvárosban, Budapesten tegnap tartották meg a Teréznap bucsus ünnepét. A városrész már kora reggel a mozgalmasság élénk képét öltötte. A plébánia templom környékén és a nagy mező-utcán ponyvás sátor-sátor mellé sorakozott, közbül pedig a panorámák, körhinták és más egyéb szórakoztató látványosságok bódéi helyezkedtek el. A bucsu egyházi része a plébánia templomban csendes misével kezdődött, a mely után Zellinger Vilmos dr. káplán szent beszédet mondott. Délelőtt 10 órakor volt az ünnepi nagymise, a melyet a kerület plébánosa Stieber Vince apát szolgáltatott fényes papi segédlettel. A templom hatalmas hajóját teljesen megtöltötte a hívők sokasága és az első padseri az előjáróság tisztviselői foglalták el. A nagymise után a magyar prédikációt Pápai Ferenc káplán tartotta. Délután négy órakor vecsernye rekesztette be a bucsus ájlatosságokat. Az esős idő dacára az utcákat tengernyi néplepte el és a mozgalmasság a késő éjszakai órákba nyult bele.

— Öngyilkosság a fürdőben.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap reggel 9 órakor Budapesten a nyár-utcai Hungária-fürdőben Biró Dávid 24 éves kereskedő segéd mellbe lötte magát. A mentők súlyos sebével a Rókus-kórházba szállították.

— A budai főrabbi beiktatása.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budai izr. hitközség főrabbiját, dr. Klein (Kis) Arnoldot tegnap iktatták be hivatalába nagy ünnepségek között. Az ünnepély első része a déli vasút budai állomásánál játszódott le, a hol a Veszprémből érkező főrabbi fogadására megjelentek a budai izraelita hitközség, Chewrakadisa és a nőegylet előkelőbb tagjai. A hitközség nevében dr. Szabolcsi Izidor mondott üdvözlő beszédet, melyre Kis Arnold néhány szóban válaszolt. Ezután Steiner Mór-é üdvözölte a nőegylet nevében, míg Steiner Elza nagyszámu kehéruhás uri lány élén hatásos beszéd kíséretében diszes virágcsokrot nyújtott át a főrabbi nevének. A főrabbit és a fogadására megjelent diszes közönséget mintegy 100 fogatból álló kocsisor vitte a budai izraelita templomba. A beiktatási ünnepély második része az izr. hitközség diszközgyűlése volt. Dr. Szabolcsi Izidor elnök rámutatva a mai nap jelentőségére, lendületes szavakban vázolta azokat a feladatokat, melyek megvalósítását a hitközség ujonnan választott lelkészétől várja. Dr. Kis Arnold mélyen átértzett szavakban felelt az elnök szavaira, munkájához a hitközség támogatását kérve. Edelstein ó-budai rabbi üdvözölte ezután kartársát, kérve a szeretetteljes együtt munkálkodást a hitközség javára. Dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi rövid lelkes beszéde után kezdetét vette a templomi ünnepség. A budai izraelita templom színültig megtelt ekkorára diszes és előkelő közönséggel. Ott volt Darányi földművelési miniszter, Zsilinszky vallás és közoktatásügyi miniszteri államtitkár, dr. Falk Miksa és Vészi József

országgy. képviselők, a kereskedelmi földművelési kultuszminiszteriumok több főtitkárja. Az istentisztelet karénekkal kezdődött, majd a 118. ik zsoltár eléneklése után dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi, az új főrabbi édes atyja lépett szószékre s mélyen átértzett nagy hatást keltő beiktató beszédet tartott. A 150. ik zsoltárt énekelte ezután az énekkar; ennek végeztével az új főrabbi tartotta meg székkfogaló beszédét. Lendületes szavakkal kérte először az ég áldását jövő működésére, majd fejtegette azokat a feladatokat, a melyek megvalósítását célul tűzte ki magának kora ifjúságától fogva. Új állásában is hithű és hazafi akar lenni. Programjának ez lesz a két főpontja.

— Öngyilkos vezérigazgató.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A soproni „Építő és Hitelbank“ eltűnt igazgatójának Schladerer Alfrédnek holttestét tegnap egy Sopronhoz közeli erdőben megtalálták. A vezérigazgató agyonlőtte magát. Konstatálták, hogy az öngyilkosság már néhány nap előtt történt.

— A Nemzeti Szalon megnyitása.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A nemzeti szalon őszi kiállítását vasárnap délelőtt nyitotta meg Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter képviselője dr. K. Lippich Elek min. osztálytanácsos, a művészeti osztály vezetője. A megnyitáson jelen voltak: Dárday Sándor, az állami számvevőszék alelnöke, Radics Jenő min. tanácsos, az iparművészeti múzeum igazgatója, dr. Domony Mór min. titkár, Csók István alelnök, Ernszt Lajos igazgató, dr. Rózsa Miklós titkár, Baronyi Arthur pénztáros és Rubovics Márk műtáros, a nemzeti szalon választmányi képviselője Hollósy Simon a nagybányai festőiskola vezetője, valamint a kiállító művészek. Lippich Elek osztálytanácsos néhány lelkes, elismerő szó kíséretében megnyitotta a tárlatot és rögtön megkezdte körutját a termekben, a hol nagyszámu előkelő közönség gyűlt össze. A miniszter képviselője szemléje végeztével meleg elismerését fejezte ki a kiállítás gazdagsága és magas művészi színvonala fölött s megígérte, hogy ismételtlen föl fogja keresni a tárlatot, mely holnaptól fogva ötven fillér belépő-díj mellett egész nap nyitva van a nagy közönség számára.

— Életunt szolgál.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bognár József, házi szolga Budapesten tegnap este marólugot ivott. A mentők súlyos belső sérüléseivel a Rókus kórházba szállították.

— Véres dráma Pusztalőbön.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este Pusztalőbön szállították Dobos István bérest Budapestre a Szent István-kórházba. A bal karján lövéstől eredő súlyos sebe volt. A központi tisztviselő még este kihallgatta a sérültet, a ki eladta, hogy Erős Ferenc béres gazda lötte meg. Elmondotta, hogy Erős a feleségét és Reduatrky Pál kocsisát agyonlőtte, azután önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert és szíven lötte magát. Erős is azonnal meghalt. A véres dráma részleteiről és okáról nem tudott Dobos bővebb felvilágosítást adni. A rendőrség az ügyet áttette a pest-vidéki törvényszék ügyészéhez.

— A csavargó merénylete.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este Barta Sándor rendőr Kovács Imre csavargót bekísérte Budapesten a IX. ker. kapitánysághoz. Közben a csavargó kést rántott elő és rárontott a rendőrré. A rendőr védelmére kardot rántott és Kovácsot a ballabán megvágta. A mentők kötötték be sebeit és a Szent István-kórházba szállították.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Secessio-söröző.

ÉTTEREM.

Spatenbräu
megérkezett.

Sör pogácsa.
Ostsee-hering.

Tengeri pisztráng.
Rollhering.

Csemege-hering.
Hideg felvágottak.

Imbiss.
Pilseni Ösforrás Sör.

Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény

„Hajnal crème“

elismert **biztos hatású kéz és arc-
szépitő szer** eltávolít minden bőrtisz-
tátalanságot. Az arcbőrt bársonypuhává
teszi és az arc szép, üde és ifju
szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

A Pécsi Takarékpénztár

épületében, Széchenyi tér 9. szám,

egy 5 szobás

és

egy 6 szobás

LAKÁS

fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel

azonnal bérbeadó.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.
Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és leg-
régibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a leg-
kitünőbb minőségű szövetekben,
melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a cégtulajdonos személyes felügyelete
mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg
a legkiválóbb gondnal, olcsó ár-
ban készíttetnek.

Finom utazóbundákban nagy
választék.

A n. é. közönség szives pártfogását
kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

!! Éppen most jelent meg !!

**A Pécs szab. kir. város és
határában levő épületek
jegyzéke**

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

ÉRTESÍTÉS.

A n. é. közönség b. tudomására ad-
juk, hogy Pécssett, Irgalmasok-utcája
14. sz. a.

antiquár-, könyv- és papir-

kereskedést

nyitottunk.

Ajánljuk állandóan tartott dusan fel-
szerelt raktárunkat, úgy a bel- mint a
külföldi irodalom legjobb termékei-
ből, melyek új és hibátlan állapotban
mélyen leszállított áron kaphatók.

Egyes könyvek, valamint egész
könyvtárak legmagasabb áron vé-
tetnek.

Szives pártfogást kér

Krausz és Társa

könyvkereskedés, antiquarium, papir-
kereskedés és colportage üzlete

Pécs. Irgalmasok-u. 14. szám.

Kizárólagos

Posztógyári-raktár

Pécs, Apáca-u. 2. Takarékpénztári új palota.

35% ot takaríthat meg minden férfi,
ki ruhaszükségletét kizárólagos **Posztó-
gyári raktárunkból** fedezi. Óriási vá-
lasztékot tartunk **honi, angol, gráci**
és **brünni**

férfi ruha szövetekben

és **szabó kellékekben**, úgy szintén
tömösvölgyi és pinkafői **lótakarókban**,
melyeket rendkívüli **olcsó** árakban áru-
sitjuk.

Tisztelettel

Leichner és Fleischer.

Emeleti utcai lakás,

mely áll **2 szoba, alkov, konyha**
és **mellékhelyiségekből**, az

Árpád-utca 31. szám alatti házban

november 1-től kiadó.

— Évi bér 280 korona. —

Bővebbet ugyanott a házmesternél
vagy lapunk kiadóhivatalában.

Egy jó házból való fiu

tanoncnak felvétetik

Kacskovics Géza

✱ fűszer- és csemege kereskedésében ✱

Pécssett, Jókai-tér 5. szám.

Sirkövek

igen diszes kivitelben
kaphatók

j u t á n y o s

árért.

Piacsek Károly

kőfaragó üzletében

Pécssett, Kossuth Lajos-u. 1.

Házeladás.

A Makár-utca 83. sz. alatti

H Á Z,

melyben **négy lakás és nagy kert**
van. **két részben** szabad kézből eladó.

Egy-egy rész ára 1800 frt.